

Hoofdstuk 12: Wat de apostelen over de komst van Christus zeiden

Het preterisme baseert zijn overtuiging dat de wederkomst van Christus in de eerste eeuw heeft plaatsgevonden niet alleen op de evangeliën, maar ook op de rest van het Nieuwe Testament. Men voert daarbij de volgende argumenten aan. .

“Wij” (en “u”)

De apostel Paulus sprak over de opstanding van gestorven gelovigen en de verandering van levende gemeenteleden, die bij de komst van Christus zouden plaatsvinden. Hij zag vurig naar dat moment uit, en schreef:

“Zie, ik zeg u een verborgenheid. **Wij** zullen niet allen ontslapen, maar **wij** zullen allen veranderd worden, in een ondeelbaar [ogenblik], in een oogwenk, bij de laatste bazuin; want de bazuin zal klinken, en de doden zullen onvergankelijk worden opgewekt en **wij** zullen veranderd worden” (1 Kor.15:51-52)

“Want dit zeggen wij u door [het] woord van [de] Heer, dat **wij**, de levenden die overblijven tot de komst van de Heer, de ontslapenen geenszins zullen vóórgaan. Want de Heer Zelf zal met een bevelend roepen, met [de] stem van een aartsengel en met [de] bazuin van God neerdalen van [de] hemel, en de doden in Christus zullen eerst opstaan; daarna zullen **wij**, de levenden die overblijven, samen met hen in wolken worden opgenomen de Heer tegemoet in [de] lucht; en zo zullen **wij** altijd met [de] Heer zijn” (1 Thess. 4:15-17)

“Maar **u**, broeders, bent niet in [de] duisternis, zodat die dag **u** als een dief zou overvallen; want **u** bent allen zonen van [het] licht en zonen van [de] dag” (1 Thess. 5:4-5)

“Moge geheel **uw** geest en ziel en lichaam onberispelijk worden bewaard bij de komst van onze Heer Jezus Christus” (1 Thess. 5:23)

“Wij behoren God altijd te danken voor u, broeders... daar het rechtvaardig is bij God, aan hen die u verdrücken, verdrücking te vergelden, en aan **u** die verdrückt wordt, rust **met ons** bij de openbaring van de Heer Jezus van [de] hemelen met [de] engelen van Zijn kracht, in vlammend vuur, als Hij wraak brengt over hen die God niet kennen en over hen die het evangelie van onze Heer Jezus niet gehoorzamen” (2 Thess. 1:6-7)

“Ik beveel <je>... dat **je** dit gebod onbesmet en onberispelijk bewaart tot op de verschijning van onze Heer Jezus Christus” (1 Tim. 6:14)

In het laatste Bijbelboek zegt de opgestane Here tegen de gelovigen uit Thyatira:

“Ik leg **u** geen andere last op; wat **u** echter hebt, houdt dat vast totdat Ik kom” (Openb. 2:25)

Volgens het preterisme blijkt uit zulke teksten, dat de komst van Christus tijdens de generatie van de apostelen heeft plaatsgevonden. De Korinthiërs en de Thessalonicenzen aan wie Paulus schreef, zouden op het moment van de wederkomst nog niet allemaal zijn “ontslapen” (1 Kor. 15:51, 1 Thess.4:15,17). Paulus meende dat hijzelf bij de komst van de Heer ook nog in leven zou zijn, want hij schreef, dat “wij, de levenden die overblijven tot de komst van de Heer” dan zouden worden opgenomen (1 Thess. 4:17). De ontvangers van de brief zouden de oordeelsdag meemaken, maar die dag zou hen niet overvallen (1 Thess. 5:4-5). Bij de komst van de Heer zou hun lichaam “onberispelijk bewaard” kunnen zijn (1 Thess. 5:23). Wanneer de Heer verscheen, zouden Paulus’ lezers “rust” ontvangen en niet langer worden verdrukt (2 Thess.1:6). Timotheüs moest het gebod om de goede strijd van het geloof te strijden, bewaren “tot op de verschijning van onze Heer Jezus Christus” (1 Tim. 6:14). Hij zou dus nog in leven zijn, wanneer Christus verscheen. De gelovigen in Thyatira moesten de “last” van de Heer vasthouden “totdat Hij kwam” (Openb. 2:25). Ze zouden dus blijven leven tot aan de wederkomst.

Op het eerste gezicht zijn zulke conclusies overtuigend, maar bij nadere beschouwing blijken ze toch niet te kloppen:

1. In de Bijbel worden de voornaamwoorden “wij” en “u” dikwijls op een inclusieve manier gebruikt. “Wij” betekent dan niet: “wij persoonlijk”, maar: “ons volk”. En “u” betekent dan niet: “u persoonlijk”, maar “uw volk”, “uw soort mensen” of “uw nakomelingen” (zie hoofdstuk 2, en vgl. Deut. 30 en Matth. 23:35). Onder “wij, de levenden” verstond Paulus niet alleen zichzelf en zijn lezers. In het Bijbels taalgebruik betekent deze uitdrukking: “wij, gelovigen, voor zover we dan nog in leven zijn”.

2. Uit andere Bijbelgedeelten blijkt, dat de apostelen wél zouden sterven. Aan de Korinthiërs schreef Paulus: “Wij weten, dat als onze aardse tent waarin wij wonen, afgebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, een eeuwig [huis], in de hemelen” (2 Kor. 5:1). Aan zijn leerling Timotheüs schreef hij: “Ik word al als drankoffer uitgegoten en de tijd van mijn heengaan is aangebroken” (2 Tim. 4:6). Petrus schreef: “Ik weet dat het afleggen van mijn tent aanstaande is, zoals ook onze Heer Jezus Christus mij duidelijk heeft gemaakt” (2 Petr. 1:14). De apostelen waren niet met zichzelf in tegenspraak. Als ze vrijmoedig spraken over hun overlijden, kunnen ze niet in een andere brief hebben verklaard dat ze de komst van de Heer nog zouden meemaken.

3. Wie uit het gebruik van het woord “wij” wil afleiden, dat de Bijbelschrijvers zich alléén richtten tot hun tijdgenoten, moet het hele Nieuwe Testament als achterhaald beschouwen. Nederlanders wonen immers niet in Korinthe, Galatië, Efeze, Filippi, Kolosse of Saloniki en de huidige gelovigen zijn geen tijdgenoten van de apostelen. Het “wij” argument tast de kracht van het woord van God aan. Een Amerikaanse kennis zou

erover hebben opgemerkt: “Je kunt de hoefafdrukken erin ruiken”! De opdracht van Paulus was niet alleen voor Timotheüs bestemd, maar voor allen die in Christus zouden gaan geloven. Zolang Christus niet is verschenen, moet de goede strijd worden gestreden en wereldse begeerte worden ontvlucht.

4. De Schepper is in staat om onze geest, ziel en lichaam te bewaren tot de dag van Christus. Ons sterven vormt voor Hem geen enkele belemmering. De rechtvaardige Job was ervan overtuigd dat de Almachtige zijn lichaam zou bewaren, ook al was dit tot ontbinding overgegaan. Hij zei:

“Ik weet echter: mijn Verlosser leeft, en Hij zal ten laatste over het stof opstaan. En als zij na mijn huid dit doorknaagd hebben, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen” (Job 19:25-26, HSV)

Abraham, Izaäk en Jakob worden ook door Hem bewaard tot de dag van de opstanding (Matth. 22:31-32).

5. Het boek Openbaring is een geval op zichzelf. Op die profetie gaan we aan het eind van dit hoofdstuk in.

“Nabij”

De apostelen schreven bij meerdere gelegenheden dat de Heer, of het tijdstip van de vervulling van bepaalde profetieën, “nabij” waren:

“Weest niemand iets schuldig dan elkaar lief te hebben.... En dit [te meer] omdat wij de tijd kennen, dat [het] uur voor u al [daar] is om uit [de] slaap te ontwaken; want de behoudenis is ons nu nader dan toen wij tot geloof kwamen. De nacht is ver gevorderd en de dag is **nabij**. Laten wij dan de werken van de duisternis afleggen <en> de wapens van het licht aandoen” (Rom. 13:8,11-12)

“De Heer is **nabij**” (Fil. 4:5)

“Want [de] grond die de dikwijls daarop komende regen indrinkt en nuttig gewas voortbrengt voor hen ten behoeve van wie hij ook bebouwd wordt, ontvangt zegen van God; maar als hij dorens en distels voortbrengt, is hij verwerpelijk en [de] vervloeking **nabij**, en het einde ervan [leidt] tot verbranding” (Heb. 6:7-8)

“Hebt dan geduld, broeders, tot de komst van de Heer... Sterkt uw harten, want de komst van de Heer is **nabij**.... Zie, de Rechter staat voor de deur” (Jak. 5:7-9)

“Gelukkig hij die leest en zij die de woorden van de profetie horen en die bewaren wat daarin geschreven staat; want de tijd is **nabij**” (Openb.1:3)

“Verzegel de woorden van dit boek niet, want de tijd is **nabij**” (Openb. 22:10)

Volgens het preterisme hielden de apostelen hun bekeerlingen voor, dat de wederkomst onmiddellijk zou plaatsvinden. Die komst was immers “nabij”! Maar deze conclusie is aanvechtbaar:

1. Het woord “nabij” is een relatief begrip. Om de betekenis ervan te kunnen peilen, behoren we te weten wat “ver” is. In vergelijking tot de duur van de nacht, die aanbrak bij de zondeval, is de dag nabij. Omdat de Eersteling is opgestaan uit de doden, is er licht aan de horizon. “De duisternis gaat voorbij en het waarachtige licht schijnt al” (1 Joh.2:8). In Rom.13 spreekt Paulus niet over de datum van de wederkomst, maar over de roeping van de christelijke gemeente. Niet de duisternis heeft de toekomst, maar het licht. Laten we ons daarom als kinderen van het licht gedragen.

2. “Nabij” is soms geen tijds-, maar een plaatsaanduiding. Wat nabij is, bevindt zich op korte afstand. Wanneer de Heer “nabij” is, betekent dit, dat Hij bij ons is om voor ons te zorgen en in al onze werkelijke behoeften te voorzien (vgl. Fil. 4:6-7). Van het volk Israël gold: “De HERE is uw schaduw aan uw rechterhand” (Psa. 121:5).

3. Heb. 6:7-8 is mogelijk een aankondiging van de verwoesting van Jeruzalem. De Hebreeënschrijver verwees naar de boodschap van de apostelen, die door “tekenen, wonderen, allerlei krachten en uitdelingen van heilige Geest” was bevestigd (Heb. 2:2-4). Maar het grootste deel van het Joodse volk had die boodschap veronachtzaamd en was rijp geworden voor het oordeel. In vergelijking tot de prediking van de twaalven, die jaren geleden had plaatsgevonden, was het gericht over Jeruzalem “nabij”. In het jaar 70 werd de stad verwoest.

4. De opdracht om geduld te hebben tot de komst van de Heer (Jak. 5:7) is ook nu nog van toepassing. Jakobus wijst op de volharding van de profeten, die al eeuwenlang over de komst van het rijk van God hebben gesproken, maar de vervulling van hun profetieën niet hebben beleefd (Jak. 5:10). Als Jakobus schrijft, dat de komst van de Heer “nabij” is, betekent dat niet dat zijn lezers die gebeurtenis zouden meemaken. Van hen zegt Jakobus immers: “U bent een damp die een korte tijd gezien wordt en daarna verdwijnt” (Jak. 4:14). De komst van de Messias is “nabij” en “staat voor de deur”, omdat Hij is opgestaan uit de doden en aan Gods rechterhand is gaan zitten. Het volgende punt op Gods agenda is Zijn komst als Rechter.

5. Voor het boek Openbaring verwijs ik opnieuw naar het slot van dit hoofdstuk.

“Kort”

In enkele van hun brieven schreven de apostelen, dat de tijd kort was, of dat de Heer binnen korte tijd zou komen. We vinden zulke uitspraken bij voorbeeld in de eerste brief van Paulus aan de Korinthiërs en in de brief aan de Hebreeënen:

“Dit nu zeg ik, broeders, de tijd is **kort**... want het uiterlijk van deze wereld gaat voorbij” (1 Kor. 7:29, 31)

“Want nog een zeer **korte** tijd [en] Hij die komt, zal komen en niet uitblijven” (Heb. 10:37)

Volgens preteristen bewijzen deze teksten, dat de wederkomst allang heeft plaatsgevonden, om precies te zijn: in het jaar 70. In werkelijkheid leert de Bijbel dit helemaal niet.

1. De tekst uit 1 Kor. 7 heeft betrekking op de kortheid van het menselijk bestaan. Wij leven als stervelingen in een vergankelijke wereld. Alles wat we op aarde verwerven, genieten of bezitten, is tijdelijk. Dat geldt niet alleen voor onze aankopen, maar ook voor de band met onze levenspartner (1 Kor. 7:27-32). Als gelovigen mogen we beseffen, dat zulke aardse dingen niet het allerbelangrijkst zijn en niet al onze zorg en aandacht kunnen opeisen. De “dingen van de Heer” zijn belangrijker, want die hebben blijvende waarde.

2. De tekst uit Hebr. 10:37 heeft wellicht betrekking op het oordeel over Jeruzalem, dat door de Here Jezus was aangekondigd. Op dat oordeel had de brieveschrijver al eerder gezinspeeld, bij voorbeeld in Hebr. 2:1-4, 6:4-8 en 10:26-31.

3. Als Hebr. 10:37 toch betrekking heeft op wat wij de wederkomst plagen te noemen, dan is deze tekst geen bewijs voor een verschijning van Christus binnen enkele jaren. De profeet Jesaja heeft eens uitgeroepen:

“Herleven zullen uw doden – ook mijn lijk – opstaan zullen zij. Ontwaakt en jubelt, gij, die woont in het stof! Want uw dauw is een dauw van licht; en de aarde zal aan de schimmen het leven hergeven. Kom, mijn volk, ga in uw binnenkamers, en sluit uw deuren achter u; verberg u een **korte** tijd, tot de gramschap over is...” (Jes. 26:19-20)

Jesaja schreef deze woorden omstreeks 700 v.Chr. Zelfs als de opstanding in het jaar 70 heeft plaatsgevonden (wat het preterisme beweert), heeft de “korte tijd” van de profeet nog acht eeuwen geduurd! Het woord “kort” is een *relatief* begrip. Het aardse bestaan van gelovigen, of de tijd die zij in het graf doorbrengen, is kort in vergelijking tot het onvergankelijk bestaan dat hun na de opstanding wacht. Zo is ook het lijden van de tegenwoordige tijd “niets” in vergelijking tot de heerlijkheid die aan ons geopenbaard zal worden (Rom. 8:18).

“Spoedig”

In sommige Bijbelteksten staat, dat bepaalde gebeurtenissen spoedig zullen plaatsvinden en dat de Heer spoedig zal komen. De gemeente in Rome kreeg te horen:

“...uw gehoorzaamheid is ter [kennis van] allen gekomen. Ik verblijd mij daarom over u... De God nu van de vrede zal de satan **spoedig** onder uw voeten verpletteren” (Rom. 16:19-20)

In het boek Openbaring wordt minstens zes maal gezegd dat bepaalde dingen “spoedig” zouden plaatsvinden:

“Openbaring van Jezus Christus, die God Hem heeft gegeven om Zijn slaven te tonen wat **spoedig** moet gebeuren” (Openb. 1:1)

“Ik kom **spoedig**, houd wat u hebt, opdat niemand uw kroon neemt” (Openb. 3:11)

“De Heer, de God van de geesten van de profeten, heeft Zijn engel gezonden om Zijn slaven te tonen wat **met spoed** moet gebeuren” (Openb. 22:6)

“En zie, Ik kom **spoedig**” (Openb. 22:7)

“Zie, Ik kom **spoedig**, en mijn loon is bij Mij om ieder te vergelden zoals zijn werk is” (Openb. 22:12)

“Hij die deze dingen getuigt, zegt: Ja, Ik kom **spoedig**” (Openb. 22:20)

Volgens preteristen tonen zulke teksten aan, dat de wederkomst van Christus met de bijbehorende binding van de satan en diens opsluiting in de afgrond (Openb. 19:11-20:3) hebben plaatsgevonden in de eerste eeuw. In werkelijkheid leveren deze teksten daar geen hard bewijs voor, want:

1. De Griekse uitdrukking *en tachei* betekent “in haast” of “met snelheid”. Wat *en tachei* plaatsvindt, is *snel* voltooid. De slapende Petrus in de gevangenis moest “vlug” opstaan (Hand. 12:7). Paulus moest “snel” uit Jeruzalem vertrekken, overhaast, zonder te treuzelen (Hand. 22:18). De verwante uitdrukking *tachu* kan “spoedig” betekenen (d.w.z. onmiddellijk, zonder uitstel), maar ook: “plotseling”, “onverwacht”, of “vlug”. De slapende Petrus werd door een engel wakker gestoten en moest onmiddellijk meegaan (Hand. 12:7), maar de Romeinse stadhouder Festus vertrok pas na acht dagen uit Jeruzalem (Hand. 25:4-6), hoewel hij zo snel mogelijk naar Caesarea reisde. “Spoedig” is een relatief begrip.

2. De “satan” die in Rom. 16:20 wordt genoemd, is vermoedelijk niet de “oude slang” of de duivel, maar een menselijke tegenstander. In het voorafgaande had Paulus immers geschreven:

“Geef acht op hen die tweedracht en aanleidingen tot vallen verwekken *tegen de leer* die u geleerd hebt, en onttrekt u aan hen. Want zulke [mensen] dienen niet onze Heer Christus, maar hun eigen buik, en door vleitaal en lofspraak bedriegen zij de harten van de argelozen” (Rom. 16:17-18)

Meteen daarop liet de apostel volgen: “De God nu van de vrede zal de satan [d.w.z. de tegenstander] spoedig onder uw voeten verpletteren” (Rom. 16:20). Gezien het tekstverband mogen we dat opvatten als beeldspraak. De strijd tegen de leer zou spoedig ophouden en er zou vrede ontstaan. De God van de vrede zou een einde maken aan de tegenstand. Wie Zijn woord vasthielden, zouden de overwinning behalen.

3. Met de tijdsaanduidingen in het boek Openbaring is er iets bijzonders aan de hand. De schrijver, Johannes, beschrijft wat hij zag en hoorde toen hij “in de geest kwam [of: was] op de dag van de Heer” (Openb. 1:2,10). Johannes werd verplaatst van het eiland Patmos in de eerste eeuw (Openb. 1:9) naar de stad Jeruzalem bij het aanbreken van de dag van de Heer (Openb. 1:10, vgl. 6:15-17, 11:1-14, 11:17, etc). Gods Geest verplaatste hem zowel in ruimte als in tijd; in visioenen mocht hij toekomstige gebeurtenissen zien. De slaven aan wie Johannes toonde “wat spoedig moest gebeuren” zijn knechten van God die op aarde zullen leven wanneer de dag van de Heer begint. Voor hén zijn de gebeurtenissen die de ziener beschrijft “nabij” en tijdens hún leven zal de Messias “spoedig” komen. Op welke datum dat is, vertelt het laatste Bijbelboek niet.

“Laatste uur”

Volgens de apostel Johannes leefden zijn lezers in het “laatste uur”:

“Kinderen, het is het **laatste uur**; en zoals u hebt gehoord dat [de] antichrist komt, zijn er ook nu vele antichristen gekomen, waaraan wij weten dat het [het] **laatste uur** is” (1 Joh. 2:18)

Volgens het preterisme blijkt uit deze tekst, dat de voleinding van de eeuw en de komst van de Messias binnenkort zouden plaatsvinden. De lezers van de brief bevonden zich immers in het “laatste uur”. Maar ook deze redenering is weinig overtuigend.

1. Johannes gebruikte het woord “uur” (of: “ure”) dikwijls als aanduiding voor een lange periode. Hij doet dit bij voorbeeld in zijn evangelie:

“Er komt een *uur* dat u noch op deze berg, noch in Jeruzalem de Vader zult aanbidden... Er komt een *uur*, en het is er, dat de ware aanbidders de Vader zullen aanbidden in geest en waarheid” (Joh. 4:21, 23)

“Er komt een *uur*, en het is nu, dat de doden de stem van de Zoon van God zullen horen en zij die deze hebben gehoord, zullen leven... Er komt een *uur*, dat allen die in de graven zijn, Zijn stem zullen horen en zullen uitgaan: zij die het goede hebben gedaan tot [de] opstanding van [het] leven, en zij die het kwade hebben bedreven tot [de] opstanding van [het] oordeel” (Joh. 5:25, 28)

“Hij [d.i. Johannes de dooper] was de brandende en schijnende lamp, en u hebt zich voor een *uur* in zijn licht willen verheugen” (Joh. 5:35)

“Het *uur* komt, dat ieder die u doodt, zal menen God een dienst te bewijzen” (Joh. 16:2)

“Er komt een *uur*, dat Ik niet meer in beelden tot u zal spreken, maar u vrijuit over de Vader zal verkondigen” (Joh. 16:25)

In het taalgebruik van de Bijbel betekent “het laatste uur”: de slotfase van de tegenwoordige boze wereld (vgl. 1 Joh. 2:15-17). Of die fase kort of lang zal duren, kan uit het gebruik van de term “uur” niet worden afgeleid.

2. Johannes geeft in zijn brief aan, waarom het “laatste uur” is aangebroken. De duisternis gaat voorbij en het waarachtige licht schijnt al (1 Joh. 2:8). De hoop van Israël is zichtbaar geworden. Jezus Christus de Rechtvaardige, is immers gestorven en opgestaan, als zoenoffer voor onze zonden, en niet voor de onze alleen, maar voor de hele wereld (1 Joh. 2:2, 4:10, 4:14). En van de aangekondigde slotfase van de duisternis is er ook al iets te zien: Velen loochenen, dat Jezus de Christus is die in vlees is gekomen (1 Joh. 2:22, 4:2-3). In hen is dezelfde geest werkzaam als zich eens zal manifesteren in de antichrist (1 Joh. 2:18, 4:3). Zulke “valse profeten” waren er in Johannes’ tijd en zulke mensen zijn er ook nú. Daaruit blijkt, dat we nog steeds in “het laatste uur” leven (1 Joh. 2:18).

Samenvatting

Als de apostelen in hun brieven de persoonlijke voornaamwoorden “wij” en “u” gebruiken, of de begrippen “spoedig”, “kort”, “nabij”, en “laatste uur”, kan daaruit niet worden afgeleid dat zij ervan overtuigd waren dat zichzelf of hun lezers de wederkomst van Christus zouden meemaken.

* * * * *